

Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія зі спеціальності Дизайн

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.6. ЖИВОПИС

Галузь знань

02 Культура і мистецтво

Спеціальність

022 Дизайн

Назва освітньо-професійної програми

«Дизайн»

Рівень освіти

фаховий передвищий

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач Буковська Інна Юріївна	+380 93 551 24 63	epk.mgu.odessa@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Живопис – є важливішою дисципліною в низці інших дисциплін, вивчає питання технології творчості, прийоми та засоби живопису, фундаментальні поняття колористики, технологій та практики мистецтва. Курс з предмету «Живопис» для підготовки фахівців з графічного дизайну має на меті сприяти освоєнню здобувачами практичних основ роботи у кольорах. Він виходить із ставлення до кольорової графіки проектування композиції як до одного з найважливіших засобів створення психологічного впливу і художньої форми в мистецтві, без якого не може бути виражено зміст твору, сенс художнього образу і форми.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є нежива натура з її художньою інтерпретацією. Основним видом вивчення живопису є робота над тривалою багаточасовою натурною постановкою. В ній вирішується весь комплекс завдань, пов'язаних з вивченням природи й методів її зображення. Разом з тим система практичних вправ містить завдання, які виконуються в менш тривалий термін. Такі мають тренувально-ознайомчий характер й виконуються перед довготривалими вправами. Програма з живопису передбачає вивчення основних художніх матеріалів – акварелі, гуаші, акрилу. Оволодіння технікою акварельного живопису є обов'язковою вимогою програми.

Метою викладання навчальної дисципліни «Живопис» є формування цілісного сприйняття моделі, виявлення образної суті зображуваного. У практичній роботі необхідно використати всі види начерків з природи, по пам'яті, по уяві, учитися вільному володінню технічними засобами зображення різними образотворчими матеріалами. Завданням вивчення дисципліни «Живопис» є знайомство з основними законами й методами побудови об'ємної форми засобами живопису, застосуванні в живопису зорової перспективи, розумінні ролі й значення світла та кольору в живопису для сприяння формування особистого авторського стилю.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в сфері графічного дизайну та виробництва, або у процесі навчання, що передбачає застосування методів теорії та історії дизайну і виробництва, та характеризується комплексністю та певною невизначеністю умов .

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1. Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності.

СК2. Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну.

СК4. Здатність вибирати техніки та/або технології створення об'єктів дизайну у відповідних матеріалах, розуміючи екологічні наслідки своєї професійної діяльності та обґрунтовувати свій вибір.

СК8. Здатність здійснювати міжособистісну, соціальну та професійну комунікацію в процесі виконання професійних завдань.

Навчальна дисципліна «Живопис» забезпечує досягнення результатів навчання (РН), передбачених освітньо-професійною програмою:

РН5. Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір .

РН9. Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних технік.

РН11. Обґрунтовувати вибір технік, технологій та матеріалів для створеного або спроектованого об'єкту (продукту) дизайну, враховуючи його екологічну безпеку.

РН14. Працювати автономно та/або в команді.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
1	30	-	28	2	4 (на основі БЗСО) 3 (на основі ПЗСО)	7 (на основі БЗСО) 5 (на основі ПЗСО)	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекц.	прак.	лаб.	сам. роб.
Тема 1. Натюрморт с чайником і яблуком у тепло-холодній гамі при контрастному сонячному освітленні	8	-	8		-
Тема 2. Натюрморт з фарфоровим глечиком та фруктами в теплій гамі при контрастному сонячному освітленні	8	-	8		-
Тема 3. Натюрморт зі скляними предметами, фруктами, драпіруванням контрастними за кольором при розсіяному освітленні.	7		6		1
Тема 4. Натюрморт з різноманітних побутових предметів та драпіруванням на зближених кольорах.	7		6		1
Загалом	30	-	28		2
Підсумковий контроль – екзаменаційний перегляд					

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle. Виконання практичних робіт та проведення індивідуального тестування, забезпечується за допомогою існуючих в університеті комп'ютерних класів, бібліотеки та платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Натюрморт с чайником і яблуком у тепло-холодній гамі при контрастному сонячному освітленні Підготовчі ескізи чайника та яблука з різних ракурсів. Основні теплі та холодні кольори в композиції. Передача контрастного сонячного освітлення з відображенням тіней та світлих ділянок натюрморту.	-
2	Тема 2. Натюрморт з фарфоровим глечиком та фруктами в теплій гамі при контрастному сонячному освітленні Підготовчі ескізи натюрморту з фарфоровим глечиком та фруктами з різних ракурсів. Використання основних теплих кольорів в композиції. Передача контрастного сонячного освітлення з відображенням тіней та світлих ділянок натюрморту	-

3	Тема 3. Натюрморт зі скляними предметами, фруктами, драпіруванням контрастними за кольором при розсіяному освітленні. Підготовчі ескізи скляних предметів та фруктів з різних ракурсів. Визначення кольорів для драпірування, які будуть контрастувати між собою. Передача розсіяного освітлення, відображаючи м'які тіні та світлі ділянки натюрморту.	1
4	Тема 4. Натюрморт з різноманітних побутових предметів та драпіруванням на зближених кольорах. Підготовчі ескізи різноманітних побутових предметів з різних ракурсів. Зближені кольори для драпірування та побутових предметів в композиції.	1
	Загалом	2

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю		Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювання.		60%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення екзаменаційного перегляду		40%
Методи діагностики знань (контролю)	Постійна робота з практичними завданнями, екзаменаційний перегляд	

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості роботи під час практичних занять	20
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ ,	20

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка робіт за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення якості виконаних робіт	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка до виставок	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи та виставок	10
Разом балів за поточний контроль			60
Підсумковий контроль <i>екзамен</i>			40
Всього балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень знань оцінюється:

- **«відмінно» / «зараховано»** (А – від 90 до 100 балів). Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, на екзамені демонструє практичні навички виконання навчального матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на практичних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість;
- **«добре» / «зараховано»** (В – від 82 до 89 балів). Здобувач демонструє практичні навички виконання навчального матеріалу на екзамені, але допускає незначні помилки у формуванні композиції, будові предметів. Був присутній на практичних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість;
- **«добре» / «зараховано»** (С – від 74 до 81 балів). Здобувач відтворює значну частину практичного матеріалу на екзамені, виявляє знання і розуміння основних положень виконання навчального матеріалу, але недостатньо точно виконує лінійно-конструктивні особливості, допускає незначні помилки у тоновому виконанні. При цьому враховується наявність виконаних практичних робіт та завдань до самостійної роботи та активність у навчальній роботі;
- **«задовільно» / «зараховано»** (D – від 64 до 73 балів). Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, на екзамені демонструє виконання навчального матеріалу практичних робіт на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних завдань до самостійної роботи;
- **«задовільно» / «зараховано»** (E – від 60 до 63 балів). Здобувач був присутній не на всіх заняттях, на екзамені демонструє виконання навчального матеріалу на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, допускає значні помилки у композиційному рішенні, будові предметів, розташуванні на площині, виконав не всі завдання до самостійної роботи;
- **«незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано»** (FX – від 35 до 59 балів). Здобувач демонструє виконання навчального матеріалу на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
- **«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано»** (F – від 1 до 34 балів). Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	Зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Іттен Йоганнес. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2021. 136 с.
2. Іттен Йоганнес. Мистецтво кольору : Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Навчальний посібник / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
3. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с.
4. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 300 с.
5. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції: Навчальний посібник (геометричні аспекти художнього формотворення): Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. К.: Каравела, 2022. 304 с.
6. Обідняк М. М., Білінська О. Б. Архітектурна композиція. Курс практичних занять та завдань. Навчальний посібник / за заг. ред. С. М. Лінди. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 152 с.
7. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник. Львів, 2013. 114с
8. Перепелиця, Олена. Практичні завдання з композиції. Мистецтво та освіта. 2017. № 4. С. 22-27
9. Прокопович Т. А. Основи кольорознавства : навч. посіб. / Тетяна Анатолівна Прокопович. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 120 с
10. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль / Наталія Синепупова; Пер. Роза Турманова. Київ : ArtHuss, 2019. 240 с.
11. Теорія і практика композиції: навч. посібн. / М. О. Пічкур; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 248 с.

Допоміжна

12. Гаррисон Х. Рисунок и живопись. Материалы. Техника. Методы. / Х.Гаррисон. М., 2010., 252 с.
13. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с.

14. Іванов С. Основи композиції видання. Львів: Світ, 2013. 232с.
15. Кройтор, Тетяна. Методи інтерактивного навчання на заняттях з композиції. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 17-19.
16. Лотошинська Н. Д., Івахів О. В. Теорія кольору та кольороутворення. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 204 с.
17. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с.
18. Плазовська, Любов. Теорія і практика композиції площинного характеру в коментарях художників-педагогів. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 20-27.
19. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-Васильєва. Дніпропетровськ, Роял Принт, 2015. 34 с.
20. Шлеєнкова, Тетяна. Реалізація змістової лінії "колір" на уроках образотворчого мистецтва. Мистецтво та освіта. 2017. № 3. С. 34-43

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Композиція <https://www.pinterest.com/lesiavirozub/%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96%D1%8F/>
2. Основи композиції <https://buki.com.ua/blogs/korotko-pro-osnovi-kompoziciyi/>
3. Кольорознавство <https://tksv.khmnu.edu.ua/metod/2015/kolor.pdf>
4. Основи кольорознавства <https://oformlufac-vitrin-budivel-ta-primisen-6.webnode.com.ua/osnovi-koloroznavstva/>